GRAMATYKA · CZASY

Will i shall: przyszłość, obietnice i decyzje w angielskim

Igor Zadrużyński

Opublikowano 13 listopada 2026

O LEKCJI

*Wchodzisz do londyńskiego mieszkania znajomych, przemoczony do suchej nitki. Zanim zdążysz zdjąć kurtkę, gospodarz mówi: "Sit down, I'll put the kettle on." Nikt tego wcześniej nie planował: decyzja zapadła w tej sekundzie, na widok gościa. Takie zdania budujemy z **will**. To pierwsza lekcja o przyszłości: o will i jego starszym, coraz rzadszym bracie shall.*

SŁOWA KLUCZOWE: Gramatyka, Czasy

Wersja online z ćwiczeniami i nagraniami wymowy

SPIS TREŚCI

1. Angielski nie ma jednego czasu przyszłego 2
2. Budowa: will + bezokolicznik 2
3. Kiedy używamy will 3
4. Shall : propozycje i pytania o radę 5

Źródła i dalsza lektura 6

W szkole tę formę nazywa się zwykle **Future Simple** (czas przyszły prosty). Zobaczysz, jak ją zbudować i do czego służy: do decyzji podejmowanych na gorąco, obietnic, propozycji, przewidywań i ostrzeżeń. Na końcu jest siedem ćwiczeń ze sprawdzaniem odpowiedzi.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/will-i-shall/

1. Angielski nie ma jednego czasu przyszłego

Po polsku przyszłość jest prosta: „zrobię", „będę robić". Angielski ma za to kilka form, a wybór zależy od tego, *skąd wiemy* o przyszłości: czy decydujemy teraz, czy plan jest gotowy od dawna, czy coś jest umówione, czy tylko zgadujemy. Dlatego cały dział o przyszłości ma siedem lekcji:

1. *Will* i *shall* – ta lekcja.
2. *Be going to*[1] – zamiary i przewidywania na podstawie tego, co widać.
3. Czas teraźniejszy o przyszłości[2] – ustalenia, rozkłady jazdy, zdania z *when* i *if*.
4. *Will*, *going to* czy Present Continuous?[3] – jak wybrać.
5. Future Continuous[4] – co będzie się działo w danej chwili.
6. Future Perfect i Future Perfect Continuous[5] – co będzie już zrobione.
7. Inne sposoby mówienia o przyszłości[6] – *be about to, be due to, be to*.

REGUŁA

Will w jednym zdaniu

Will mówi o przyszłości, o której **decydujemy albo którą przewidujemy w chwili mówienia**: postanawiam teraz, obiecuję teraz, myślę teraz, że tak będzie.

2. Budowa: *will* + bezokolicznik

Will to czasownik modalny, tak jak *can* czy *must*. Ma więc te same zwyczaje: jedna forma dla wszystkich osób (bez *-s*), po nim bezokolicznik bez *to*, a pytania i przeczenia tworzy sam, bez *do*.

Subject + **will** + **verb** (bezokolicznik bez to)

ZDANIE	FORMA PEŁNA	FORMA SKRÓCONA
Twierdzenie	She will ring you.	She'll ring you.
Przeczenie	It will not take long.	It won't take long.
Pytanie	Will they be late?	–
Krótka odpowiedź	Yes, they will.	No, they won't.

W mowie *will* prawie zawsze skraca się do *'ll*: *I'll, you'll, he'll, we'll, they'll*, a nawet *it'll, there'll, that'll*. Pełne *will* słychać w krótkich odpowiedziach i wtedy, gdy coś mocno obiecujemy: *I **will** pay you back, I promise.*

PRZYKŁADY

- **Don't worry, it'll only take ten minutes.**
  Spokojnie, to zajmie tylko dziesięć minut.
- **Will there be parking at the hotel? – I'm not sure there will.**
  Będzie parking przy hotelu? – Nie jestem pewien.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/will-i-shall/

TYPOWY BŁĄD

~~I will to call you. He wills come. Do you will help me? I will can drive next year.~~

I will call you. He will come. Will you help me? I will be able to drive next year.

Po *will* stoi czysty bezokolicznik, bez *to*. *Will* nie dostaje *-s* i nie potrzebuje *do*. Dwa czasowniki modalne nie mogą stać obok siebie, dlatego zamiast *will can* mówimy *will be able to*.

Uwaga na wymowę przeczenia: *won't* /wəʊnt/ brzmi inaczej niż *want* /wɒnt/. Różnica jest w samogłosce i zmienia sens zdania o sto osiemdziesiąt stopni: *I won't go* (nie pójdę) – *I want to go* (chcę iść).

I won't go without you.

3. Kiedy używamy *will*

Decyzja podjęta w chwili mówienia

To najbardziej charakterystyczne zastosowanie. Coś się dzieje, słyszymy pytanie, widzimy problem – i od razu postanawiamy. Nie było wcześniejszego planu.

PRZYKŁADY

- **The phone's ringing. – It's OK, I'll get it.**
  Telefon dzwoni. – Spokojnie, odbiorę.
- **Still or sparkling? – Hmm... I'll have sparkling, please.**
  Niegazowana czy gazowana? – Hmm... poproszę gazowaną.
- **It's pouring. I don't think I'll walk – I'll get a cab.**
  Leje. Chyba nie pójdę pieszo – wezmę taksówkę.

Propozycje, obietnice, prośby

Will ma w sobie dawne znaczenie „chcieć, być gotowym coś zrobić". Dlatego świetnie nadaje się do propozycji (*I'll help*), obietnic (*I'll be there*) i próśb (*Will you...?*).

PRZYKŁADY

- **Those bags look heavy. I'll carry one for you.**
  Te torby wyglądają na ciężkie. Poniosę jedną.
- **I promise I'll never borrow your car again.**
  Obiecuję, że już nigdy nie pożyczę twojego samochodu.
- **Will you hold the door for a second?**
  Przytrzymasz na chwilę drzwi?

Odmowa: *won't* = „nie chce"

Won't potrafi znaczyć „nie chce", „odmawia". Ciekawe, że dotyczy to także rzeczy: drzwi, samochodu, pokrywki słoika – jakby miały własną wolę.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/will-i-shall/

PRZYKŁADY

- The car **won't start** again. I think it hates Mondays.
  Samochód znowu nie chce zapalić. Chyba nie znosi poniedziałków.
- My son **won't eat** anything green.
  Mój syn nie chce jeść niczego zielonego.

Przewidywanie: co myślę o przyszłości

Gdy mówimy, co według nas się stanie – na podstawie wiedzy, doświadczenia, przeczucia – używamy *will*. Bardzo często towarzyszą mu słowa, które pokazują, jak bardzo jesteśmy pewni: *I think, I'm sure, I expect, I bet, probably, definitely, I doubt.*

PRZYKŁADY

- I'm sure you**'ll love** Edinburgh.
  Jestem pewien, że Edynburg ci się spodoba.
- The match **will** probably **be** a draw.
  Mecz pewnie skończy się remisem.
- I don't think the train **will be** on time.
  Nie sądzę, żeby pociąg przyjechał na czas.

TYPOWY BŁĄD

✕ ~~I think it won't rain. She will come probably. He probably won't to come.~~

✓ I don't think it'll rain. She'll probably come. He probably won't come.

Po angielsku przeczenie stawiamy przy *think*: *I don't think it'll…* (dosłownie „nie sądzę, że…"), a nie *I think it won't….* Słówko *probably* stoi **po** *will*, ale **przed** *won't*.

Fakty w przyszłości, ostrzeżenia

Will mówi też o tym, co po prostu nastąpi, bez żadnej decyzji (*I'll be thirty in May*), oraz ostrzega przed skutkami.

PRZYKŁADY

- Careful with that pan – you**'ll burn** yourself.
  Uważaj z tą patelnią – poparzysz się.
- The clocks **will go** back an hour on Sunday.
  W niedzielę cofamy zegarki o godzinę.

DO ZAPAMIĘTANIA

Po *when, if, as soon as, before, until* (kiedy, jeśli, jak tylko, zanim, dopóki) *will* zwykle znika i zostaje czas teraźniejszy: *I'll call you when I **get** home* (nie: *when I will get*). Szczegóły w lekcji o czasie teraźniejszym w znaczeniu przyszłym[2].

4. *Shall*: propozycje i pytania o radę

Dawniej *shall* stało przy *I* i *we* tam, gdzie dziś mówimy *will*. W codziennym brytyjskim angielskim zostało przede wszystkim w pytaniach z *I* i *we*, gdy coś proponujemy albo pytamy o zdanie.

PRZYKŁADY

- **Shall I open the window? It's boiling in here.**
  Otworzyć okno? Ale tu gorąco.
- **Shall we get a takeaway tonight?**
  Może zamówimy dziś coś na wynos?
- **What shall we do about the leak?**
  Co zrobimy z tym przeciekiem?

W zdaniach twierdzących *I shall, we shall* brzmią dziś bardzo oficjalnie albo staroświecko (przemówienia, dokumenty, starsze pokolenie). W regulaminach i umowach *shall* znaczy „ma obowiązek”: *The tenant shall keep the property clean.* W amerykańskim angielskim *shall* słychać jeszcze rzadziej – zamiast *Shall I...?* mówi się raczej *Should I...?* albo *Do you want me to...?*.

W mowie *shall* brzmi słabo: *shall* /ʃəl/; pełne *shall* /ʃæl/ słychać tylko z naciskiem.

CIEKAWOSTKA: CHCIEĆ CZY BYĆ WINNYM?

Oba słowa, którymi angielski dziś mówi o przyszłości, znaczyły kiedyś coś zupełnie innego. Staroangielskie *willan* znaczyło „chcieć, pragnąć, być gotowym”, a *sceal* (dzisiejsze *shall*) – „jestem winien, muszę, powinienem”. Przyszłość była więc albo czymś, czego chcę, albo czymś, co muszę.

Ślady tych znaczeń zostały do dziś. *Will* wciąż ma w sobie wolę: stąd *I'll help you* (chętnie pomogę) i uparte *The door won't open* (drzwi nie chcą się otworzyć). Z kolei przeszła forma *shall*, czyli *should*, do dziś znaczy „powinien”, a urzędowe *shall* w umowach – „ma obowiązek”.

DIALOG

Waiter: Are you ready to order?

Jess: Yes, I'll have the fish pie, please.

Tom: And I'll go for the burger. Actually, no – I'll have the soup. I'm saving myself for pudding.

Waiter: Lovely. Shall I bring some bread while you wait?

Jess: Yes, please. Oh, and Tom – I'll pay tonight. You paid last time.

Tom: You won't. I'm the one with the voucher.

Wszystkie decyzje zapadają przy stole: *I'll have, I'll go for, I'll pay*. Kelner proponuje: *Shall I bring...?*. A Tom kończy kłótnię o rachunek uprzejmym, ale stanowczym *You won't* – „nie ma mowy”.

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/will-i-shall/

DO ZAPAMIĘTANIA

Najważniejsze z tej lekcji

- Budowa: *will* + bezokolicznik bez *to*, takie samo przy każdej osobie; skróty *'ll* i *won't*.
- Decyzja w chwili mówienia: *I'll get it. I'll have the soup.*
- Propozycje, obietnice, prośby: *I'll help you. I'll be there. Will you...?*
- *won't* może znaczyć „nie chce" – także o rzeczach: *The car won't start.*
- Przewidywanie z opinii: *I think..., I'm sure..., probably*; przeczenie: *I don't think it'll...*
- *Shall I...? Shall we...?* – propozycje i pytania o zdanie.
- Po *when, if, as soon as* zwykle nie ma *will*.

DLA NAUCZYCIELA

Will do decyzji na gorąco dobrze ćwiczy się grą „Problem – rozwiązanie". Nauczyciel albo uczniowie losują karty z kłopotami (*I've missed the last bus. My laptop has died. There's a spider in the bath.*), a para musi natychmiast zareagować zdaniem z *I'll...*. Za najśmieszniejsze albo najbardziej pomocne rozwiązanie jest punkt. Przewidywania z *I think / I don't think / probably* pasują do „Wróżki": uczniowie piszą na kartkach przepowiednie dla klasy na koniec roku (*I think Ola will become a famous chef.*), a potem odczytują je na głos. Przy okazji warto przećwiczyć wymowę *won't* i *want* w parach zdań.

Źródła i dalsza lektura

- Paciorek J., *Wielka gramatyka języka angielskiego*, Wydawnictwo GREG, Kraków 2024.
- EF Polska, *Czas Future Simple po angielsku*, https://www.ef.pl/przewodnik-po-angielskim/gramatyka-angielska/czas-future-simple/ [dostęp: 13.11.2026].
- British Council, LearnEnglish, *Talking about the future* (English Grammar Reference), https://learnenglish.britishcouncil.org/free-resources/grammar/english-grammar-reference/talking-about-future [dostęp: 13.11.2026].
- Harper D., *will* (v.) oraz *shall*, „Online Etymology Dictionary", https://www.etymonline.com/word/will, https://www.etymonline.com/word/shall [dostęp: 13.11.2026].
- Wischer I., *Markers of futurity in Old English and the grammaticalization of shall and will*, „Studia Anglica Posnaniensia" 2006, t. 42, s. 165–178, https://repozytorium.amu.edu.pl/handle/10593/19024 [dostęp: 13.11.2026].
- Swan M., *Practical English Usage*, wyd. 4, Oxford University Press, Oxford 2016 – hasła o *will* i *shall*, o przewidywaniach i decyzjach, o propozycjach i prośbach oraz o czasie teraźniejszym po *when* i *if*.
- Murphy R., *English Grammar in Use*, wyd. 5, Cambridge University Press, Cambridge 2019 – rozdziały o *will* i *shall*.

Adresy linków z tekstu

1. https://zadruzynski.com/be-going-to/
2. https://zadruzynski.com/czas-terazniejszy-o-przyszlosci/
3. https://zadruzynski.com/will-going-to-czy-present-continuous/
4. https://zadruzynski.com/future-continuous/
5. https://zadruzynski.com/future-perfect/
6. https://zadruzynski.com/inne-sposoby-mowienia-o-przyszlosci/

CC BY-NC 4.0 · zadruzynski.com/will-i-shall/

LICENCJA

© 2026 Igor Zadrużyński. Ten tekst jest udostępniony na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne 4.0 Międzynarodowe (CC BY-NC 4.0). Możesz go kopiować, rozpowszechniać i przerabiać w celach niekomercyjnych pod warunkiem, że podasz autora i adres źródła, dołączysz link do licencji i zaznaczysz, czy wprowadzono zmiany. Przykład poprawnego oznaczenia:

> Igor Zadrużyński, *Will i shall: przyszłość, obietnice i decyzje w angielskim*, zadruzynski.com, https://zadruzynski.com/will-i-shall/, licencja CC BY-NC 4.0

Licencja nie obejmuje cytatów, ilustracji ani innych materiałów pochodzących od innych autorów — obowiązują dla nich ich własne zasady.

Ilustracje, przy których nie podano innego źródła, zostały wygenerowane z pomocą AI.

zadruzynski.com